

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
Παράρτημα Ανατολικής Στερεάς

Διδότου 26, 106 80 Αθήνα
ΤΗΛ.: 210 3618118 - 3605579, FAX: 210 3605436
Email: geoteeath@otenet.gr
Website: www.geotee-anste.gr
Πληροφορίες: Γεωργία Κόττα

ΘΕΜΑ: «Προτάσεις για τη βελτιστοποίηση των αναπτυξιακών νόμων»

ΣΧΕΤ: Το με αρ. 3441/27-09-2012 έγγραφό σας

Αθήνα, 20 Δεκεμβρίου 2012

Αρ. Πρωτ.: 1047

ΠΡΟΣ
Κ.Υ. ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
Βενιζέλου 64
Τ.Κ. 546 31 Θεσ/κη

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:
Περ/κα Παρ/τα ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
Έδρες τους

Σε απάντηση του ως άνω σχετικού σας αποστέλλουμε τις προτάσεις του Παρ/τος Ανατολικής Στερεάς για τη βελτιστοποίηση του αναπτυξιακού νόμου 3908/2011 στην πρωτογενή παραγωγή, όπως αυτές εγκρίθηκαν στην 13^η /13-12-2012 συνεδρίαση της Δ.Ε. του Παρ/τος.

Η δομή του κειμένου των προτάσεων διαμορφώνεται ως εξής: Στην Α' Ενότητα παρουσιάζονται συνοπτικά τα προβλήματα που προκύπτουν από την εφαρμογή του αναπτυξιακού νόμου στον αγροτο-διατροφικό τομέα. Στη Β' Ενότητα γίνεται αναλυτική παρουσίαση των προβλημάτων που δυσκολεύουν την υποβολή επενδυτικών σχεδίων στον πρωτογενή τομέα, όπου για κάθε πρόβλημα παρουσιάζεται το τι ισχύει σήμερα, ακολουθεί η πρόταση για την βελτίωση/ επίλυσή του, στη συνέχεια παρουσιάζεται το τι επιτυγχάνεται με την πρόταση και ακολουθεί τέλος η αιτιολόγησή της. Στη Γ' Ενότητα γίνεται αναλυτική παρουσίαση των προβλημάτων που διαστρεβλώνουν τις συνθήκες ανταγωνισμού, όπου για κάθε πρόβλημα γίνεται η αντίστοιχη παρουσίαση με αυτή της Β' Ενότητας. Η Δ' και τελευταία ενότητα του κειμένου, αναφέρεται σε προβλήματα της πρωτογενούς παραγωγής που δεν αντιμετωπίζονται από τον Αναπτυξιακό Νόμο.

Α – ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΟ-ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟ ΤΟΜΕΑ.

1. Ενίσχυση των επιχειρήσεων του αγροτο-διατροφικού τομέα.

Στήριξη για επενδύσεις στον αγροτο-διατροφικό τομέα παρέχεται από δύο διαφορετικά επενδυτικά εργαλεία: α) τον Αναπτυξιακό Νόμο και β) την Αγροτική Ανάπτυξη.

Η Αγροτική Ανάπτυξη, ευθύνης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥπΑΑΤ), περιλαμβάνει συγχρηματοδοτούμενα καθεστώτα για επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις και στην εμπορία και μεταποίηση των γεωργικών προϊόντων. Επειδή αφορά αποκλειστικά τον αγροτο-διατροφικό τομέα σχεδιάζεται με

γνώμονα τις ιδιαιτερότητές του. Η νομική βάση συγχρηματοδότησης είναι οι εκάστοτε Ευρωπαϊκοί Κανονισμοί «Αγροτικής Ανάπτυξης». Στην τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο (2007 – 2013) είναι ο Καν (ΕΕ) 1968/2005 του Συμβουλίου.

Αντίθετα ο Αναπτυξιακός νόμος σχεδιάζεται κυρίως με γνώμονα τις επιχειρήσεις του δευτερογενή και του τριτογενή τομέα και σχεδόν πάντα παρουσιάζει προβλήματα εφαρμογής στον πρωτογενή τομέα.

2. Προβλήματα στην εφαρμογή του νέου Αναπτυξιακού Νόμου στον αγροτο-διατροφικό τομέα.

Ο νέος Αναπτυξιακός νόμος (ν. 3908/2011) ίσως είναι ο Αναπτυξιακός με τα μεγαλύτερα προβλήματα εφαρμογής στον αγροτο-διατροφικό τομέα. Μετά από τρεις περιόδους υποβολής έχει διαπιστωθεί ότι ο νέος Αναπτυξιακός: α) δεν διευκολύνει την υποβολή επενδυτικών σχεδίων στον αγροτο-διατροφικό τομέα, β) διαστρεβλώνει τον ανταγωνισμό σε σχέση με τα αντίστοιχα καθεστώτα του ΥΠΑΑΤ, και γ) δεν λειτουργεί συμπληρωματικά με αυτά. Ειδικότερα:

2.1. Δυσκολεύει την υποβολή επενδυτικών σχεδίων στον αγροτο-διατροφικό τομέα για τους εξής λόγους:

- 1) Δεν προβλέπεται ξεχωριστή κατηγορία επενδυτικών σχεδίων πρωτογενούς παραγωγής ή αγροτο-διατροφικού τομέα.
- 2) Ο προϋπολογισμός των επενδυτικών σχεδίων δεν λαμβάνει υπόψη του τις ιδιαιτερότητες του αγροτο-διατροφικού τομέα.
- 3) Δεν προβλέπεται ξεχωριστή κατανομή για επενδυτικά σχέδια στον αγροτο-διατροφικό τομέα.
- 4) Η βαθμολογία δεν ανταποκρίνεται στις ιδιαιτερότητες του τομέα.
- 5) Η αίτηση υπαγωγής είναι δυσανάλογα δύσκολη για επενδύσεις χαμηλού κόστους.

2.2. Διαστρεβλώνει τις συνθήκες ανταγωνισμού γιατί τους εξής λόγους:

- 1) Τα ποσοστά ενίσχυσης διαφοροποιούνται (είναι μικρότερα) από τα αντίστοιχα καθεστώτα του ΥΠΑΑΤ.
- 2) Δεν έχει επικαιροποιηθεί το ειδικό θεσμικό πλαίσιο που τον διέπει.
- 3) Δεν λειτουργεί παράλληλα ή συμπληρωματικά με τα αντίστοιχα καθεστώτα του ΥΠΑΑΤ.

2.3. Δεν λειτουργεί συμπληρωματικά με τα αντίστοιχα καθεστώτα του ΥΠΑΑΤ για τους εξής λόγους:

- 1) Επειδή δεν έχει επικαιροποιηθεί το ειδικό θεσμικό πλαίσιο που τον διέπει, δεν λαμβάνει υπόψη του, τους περιορισμούς στα επιλέξιμα επενδυτικά σχέδια και στις επενδυτικές δαπάνες που ισχύουν για τα αντίστοιχα καθεστώτα του ΥΠΑΑΤ.

3. Αλλά προβλήματα της πρωτογενούς παραγωγής που δεν αντιμετωπίζονται από τον Αναπτυξιακό Νόμο.

Επιπρόσθετα, ο Αναπτυξιακός Νόμος δεν λαμβάνει υπόψη του κάποιες επενδυτικές ιδιαιτερότητες του πρωτογενή τομέα που σχετίζονται με υποχρεώσεις που πηγάζουν από το Ευρωπαϊκό δίκαιο.

B – ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΔΥΣΚΟΛΕΥΟΥΝ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ.

1. Δεν προβλέπεται ξεχωριστή κατηγορία επενδυτικών σχεδίων πρωτογενούς παραγωγής ή αγροτο-διατροφικού τομέα.

1.1 Τι ισχύει σήμερα.

Σύμφωνα με το άρθρο 6 «Γενικά Επενδυτικά Σχέδια – Καθεστώς ενισχύσεων» τα επενδυτικά σχέδια διακρίνονται σε 3 κατηγορίες: α) Γενικής επιχειρηματικότητας, β) Τεχνολογικής Ανάπτυξης και γ) Περιφερειακής Συνοχής.

1.2 Ποια είναι η πρόταση.

Να προστεθεί ακόμα μία κατηγορία που να αφορά αποκλειστικά τις επενδύσεις στις γεωργικές εκμ/σεις ή που να αφορά τις επενδύσεις στις γεωργικές εκμ/σεις και στην εμπορία και μεταποίηση των αγροτικών προϊόντων. Στην πρώτη περίπτωση τα επενδυτικά σχέδια υπάγονται στην πρωτογενή παραγωγή, ενώ στην δεύτερη περίπτωση υπάγονται στον αγροτο-διατροφικό τομέα.

Για τα σχέδια αυτά θα προβλέπεται η ενίσχυση της επιχορήγησης σε ποσοστά ανάλογα με εκείνα που προβλέπονται στην Ευρωπαϊκή νομοθεσία για επενδύσεις στον αγροτο-διατροφικό τομέα.

1.3 Τι επιτυγχάνεται με την πρόταση.

Την διαφοροποίηση των επενδυτικών σχεδίων του αγροτο-διατροφικού τομέα ώστε κατά την εκπόνηση της σχετικής νομοθεσίας να λαμβάνεται υπόψη «ο *ιδιαίτερος χαρακτήρας της γεωργικής δραστηριότητας*».

1.4 Αιτιολόγηση της πρότασης.

Η αναγκαιότητα της ξεχωριστής κατηγορίας επενδυτικών σχεδίων επιβάλλεται από την ακόλουθη συλλογιστική:

- i. Σύμφωνα με το άρθρο 33, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ίδρυση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αναγνωρίζεται «ο *ιδιαίτερος χαρακτήρας της γεωργικής δραστηριότητας, που απορρέει από την κοινωνική δομή της γεωργίας και τις διαρθρωτικές και φυσικές ανισότητες μεταξύ των διαφόρων γεωργικών περιοχών*». Πράγματι, ο πρωτογενής τομέας (γεωργία – κτηνοτροφία) της ελληνικής οικονομίας χαρακτηρίζεται κυρίως από επιχειρήσεις που λειτουργούν με την μορφή της ατομικής επιχείρησης. Οι επιχειρήσεις αυτές είναι «οικογενειακής μορφής» γεωργικές εκμεταλλεύσεις που κάνουν μηδαμινή χρήση μισθωτής εργασίας, τις περισσότερες φορές αδήλωτης εποχιακής, και έχουν χαμηλούς τζίρους. Παράγουν χρησιμοποιώντας ζωντανούς οργανισμούς με υψηλό κόστος λόγω διαρθρωτικών προβλημάτων ή/και ανικανότητας κοστολόγησης της παραγωγής και υπόκεινται σε πολύ δύσκολα μετρήσιμο επιχειρηματικό κίνδυνο. Τέλος δραστηριοποιούνται σε ένα πολύ ανταγωνιστικό περιβάλλον και σύμφωνα με την οικονομική θεωρία το κέρδος τους τείνει να μηδενιστεί. Η πιο συνηθισμένη μορφή επιχείρησης είναι η «ατομική επιχείρηση» η οποία αντιπροσωπεύει την πλειοψηφία των επιχειρήσεων του πρωτογενή τομέα. Ωστόσο σε ορισμένους κλάδους συναντώνται και νομικά πρόσωπα εμπορικού δικαίου, κυρίως υπό την μορφή της Ομόρρυθμης Εταιρείας (ΟΕ). Στους κλάδους αυτούς περιλαμβάνονται κυρίως η χοιροτροφία και η πτηνοτροφία και δευτερευόντως η βοοτροφία (γαλακτοπαραγωγός αγελαδοτροφία και εντατική πάχυνση μοσχαριών) και η παραγωγή κηπευτικών υπό κάλυψη (θερμοκήπια). Ανεξάρτητα της νομικής μορφής τους, η πλειοψηφία των επιχειρήσεων που δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή κατατάσσονται σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία στην κατηγορία των «πολύ μικρών επιχειρήσεων», ενώ η πλειοψηφία των επιχειρήσεων που

δραστηριοποιούνται στην εμπορία και μεταποίηση γεωργικών προϊόντων κατατάσσονται και στην κατηγορία των «*μικρών επιχειρήσεων*».

- ii. Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής νομοθεσίας, οι επενδύσεις στον αγροτο-διατροφικό τομέα καθορίζονται από διαφορετικές διατάξεις από εκείνες άλλων κλάδων της οικονομίας.
- iii. Μόνο για τον αγροτο-διατροφικό τομέα η Ευρωπαϊκή Ένωση διαθέτει ειδικό κανονισμό ανάπτυξης, τον εκάστοτε κανονισμό Αγροτικής Ανάπτυξης, ενώ για την υπόλοιπη οικονομία οι σχετικοί κανονισμοί έχουν κλαδική εφαρμογή.
- iv. Εξάλλου και ο προηγούμενος αναπτυξιακός νόμος (Ν. 3299/2004), αν και διαφορετικής φιλοσοφίας όσο αφορά τον καθορισμό των υπαγόμενων επενδυτικών σχεδίων, στο άρθρο 3 αναγνώριζε επενδυτικά σχέδια στον πρωτογενή τομέα.

2. Δεν προβλέπεται ξεχωριστή κατανομή για επενδυτικά σχέδια στον αγροτο-διατροφικό τομέα.

2.1 Τι ισχύει σήμερα.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 «*Ετήσιος προγραμματισμός επενδύσεων*» προβλέπεται ο κατ' έτος προγραμματισμός των επενδύσεων και η κατανομή του στις Περιφέρειες της Χώρας, ενώ σύμφωνα με το άρθρο 10 «*Κριτήρια αξιολόγησης*», παράγραφος 3 «*με βάση τη βαθμολογία ... καταρτίζονται πίνακες κατά κατηγορία επενδυτικών σχεδίων, στους οποίους κατατάσσονται κατά φθίνουσα βαθμολογική σειρά τα αξιολογούμενα επενδυτικά σχέδια, ... Με βάση τη σειρά κατάταξης στους εν λόγω Πίνακες, εντάσσονται στο καθεστώς ενισχύσεων τα υποβληθέντα επενδυτικά σχέδια μέχρι την εξάντληση του ποσού των ενισχύσεων*».

Συνεπώς το σύνολο των επενδυτικών σχεδίων συναγωνίζεται βάση της βαθμολογίας και υπάγονται στις διατάξεις του Αναπτυξιακού Νόμου εκείνα που συγκεντρώνουν την μεγαλύτερη βαθμολογία, αποκλείοντας τα επενδυτικά σχέδια του αγροτο-διατροφικού τομέα που αδυνατούν να συγκεντρώσουν ικανοποιητική βαθμολογία «*λόγω του ιδιαίτερου χαρακτήρα της γεωργικής δραστηριότητας*».

Επιπροσθέτως, ακόμα και στην περίπτωση εξειδίκευσης της βαθμολογίας ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας, όπως προτείνουμε στην συνέχεια, δεν εξασφαλίζεται η υπαγωγή των επενδυτικών σχεδίων του αγροτο-διατροφικού τομέα στις διατάξεις του Αναπτυξιακού Νόμου αφού δεν είναι εύκολο η εκπόνηση μιας βαθμολογίας «*ίσον ευκαιριών*» για όλους τους τομείς και κλάδους της οικονομίας.

2.2 Ποια είναι η πρόταση.

Ποσοστό της περιφερειακής κατανομής να χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων του αγροτο-διατροφικού τομέα. Το ποσοστό αυτό θα μεταβάλλεται ανάλογα τα γεωργο-κτηνοτροφικά χαρακτηριστικά της κάθε Περιφέρειας. Εννοείται ότι στην περίπτωση που δεν θα υπάρχει ανάλογη ζήτηση ο προϋπολογισμός θα διατίθεται για επενδυτικά σχέδια στους λοιπούς τομείς της οικονομίας και αντιστρόφως.

2.3 Τι επιτυγχάνεται με την πρόταση.

Εξασφαλίζεται ότι ένα ποσοστό των πόρων θα προσανατολιστεί στον αγροτο-διατροφικό τομέα και αποφεύγεται αφενός η λογική του «*first coming, first serving*» και αφετέρου η σύγκριση επενδυτικών σχεδίων διαφορετικών τομέων της οικονομίας και συνεπώς διαφορετικών δυνατοτήτων βαθμολόγησης.

2.4 Αιτιολόγηση της πρότασης.

Με δεδομένη την διεθνή οικονομική συγκυρία καθώς και την αναγκαιότητα βελτίωσης του εμπορικού ισοζυγίου και βεβαίως της εξασφάλισης της επισιτιστικής ασφάλειας της χώρας, κρίνεται απαραίτητη η διασφάλιση της υπαγωγής στον Αναπτυξιακό

Νόμο επενδυτικών σχεδίων του αγροτο-διατροφικού τομέα ώστε να προωθηθεί η γεωργο-κτηνοτροφική παραγωγή και να τονωθεί η ανταγωνιστικότητα και η εξωστρέφεια του τομέα.

3. Η βαθμολογία δεν ανταποκρίνεται στις ιδιαιτερότητες του τομέα.

3.1 Τι ισχύει σήμερα.

Η ισχύουσα βαθμολογία καθιστά πολύ δύσκολη, αν όχι αδύνατη, την υπαγωγή επενδυτικών προτάσεων του αγροτο-διατροφικού τομέα γιατί δεν εξειδικεύεται ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας (πρωτογενής – δευτερογενής – τριτογενής) η κλάδο παραγωγής (πχ στον πρωτογενή τομέα μεταξύ φυτικής και ζωικής παραγωγής).

3.2 Ποια είναι η πρόταση.

Ειδίκευση της βαθμολογίας ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας.

Ειδικότερα, η βαθμολογία των επενδυτικών σχεδίων στον αγροτο-διατροφικό τομέα να είναι ταυτόσημη τόσο για τα καθεστώτα ενισχύσεων αρμοδιότητας του ΥΠΑΑΤ, όσο και για εκείνα του Αναπτυξιακού Νόμου. Επιπροσθέτως, επιπλέον ποσοστό 20% της βαθμολογίας αυτής να εκχωρείται στις Περιφέρειες της Χώρας προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι τοπικές ιδιαιτερότητες της πρωτογενούς παραγωγής σε κάθε Περιφέρεια.

3.3 Τι επιτυγχάνεται με την πρόταση.

Η βαθμολογία προσαρμόζεται στις ειδικές ανάγκες του αγροτο-διατροφικού τομέα τόσο σε Εθνικό όσο και σε Περιφερειακό επίπεδο ενώ συγχρόνως ενοποιείται για όλα τα καθεστώτα ενισχύσεων, επιτυγχάνοντας πλήρως τους σκοπούς των καθεστώτων που είναι η προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας και η άμβλυση των διαθρωτικών και φυσικών ανισοτήτων μεταξύ των διαφόρων τομέων της οικονομίας.

3.4 Αιτιολόγηση της πρότασης.

- i. Με τον τρόπο αυτό λαμβάνεται υπόψη «ο ιδιαίτερος χαρακτήρας της γεωργικής δραστηριότητας, που απορρέει από την κοινωνική δομή της γεωργίας και τις διαρθρωτικές και φυσικές ανισότητες μεταξύ των διαφόρων γεωργικών περιοχών».
- ii. Αποφεύγεται η διαστρέβλωση του ανταγωνισμού (επενδυτικό σχέδιο που μπορεί να υπαχθεί στα καθεστώτα ενισχύσεων του ΥΠΑΑΤ δεν μπορεί να υπαχθεί στα κίνητρα του Αναπτυξιακού Νόμου).

4. Ο προϋπολογισμός των επενδυτικών σχεδίων δεν λαμβάνει υπόψη του τις ιδιαιτερότητες του αγροτο-διατροφικού τομέα.

4.1 Τι ισχύει σήμερα.

Με δεδομένο την μορφή που έχει η πλειοψηφία των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον αγροτο-διατροφικό τομέα (πολύ μικρή ατομική επιχείρηση) και σύμφωνα με το άρθρο 8 τεκμαίρεται ότι ο ελάχιστος προϋπολογισμός είναι 200.000 € και ο μέγιστος 300.000 €

4.2 Ποια είναι η πρόταση.

Η πιο πάνω διάταξη είναι ασαφής ως προς την στρατηγική που ακολουθείται στον προϋπολογισμό των προτάσεων. Ωστόσο διαφαίνεται ότι η στρατηγική που ακολουθείται είναι μικτής κατεύθυνσης αφού μέσω του Αναπτυξιακού Νόμου προωθούνται και προτάσεις περιορισμένου προϋπολογισμού. Ίσως η επιλεχθείσα στρατηγική να είναι μονόδρομος στην σημερινή συγκυρία. Στην λογική αυτή και με δεδομένο ότι ο τομέας που χαρακτηρίζεται από προτάσεις περιορισμένου προϋπολογισμού είναι κατεξοχήν ο πρωτογενής, προτείνουμε:

- α) Τα επενδυτικά σχέδια στον αγροτο-διατροφικό τομέα, ανάλογα τον προϋπολογισμό της επένδυσης, κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες, ως εξής:
 - Μικρά επενδυτικά με προϋπολογισμό έως 200.000 €, και

- Μεγάλα επενδυτικά με προϋπολογισμό μεγαλύτερο των 200.000 €

Δυνατότητα ενεργοποίησης της υποβολής μικρού επενδυτικού θα είναι δυνητική και όχι υποχρεωτική και θα ενεργοποιείται μόνο στην περίπτωση που κατά την ημερομηνία έναρξης υποβολής των αιτήσεων υπαγωγής, το ΥΠΑΑΤ δεν προγραμματίζει την προκήρυξη ανάλογων επενδυτικών σχεδίων. Τα μικρά επενδυτικά θα υποβάλλονται με απλοποιημένες διαδικασίες που θα καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών και Μεταφορών και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

β) Για τα επενδυτικά σχέδια στον αγροτο-διατροφικό τομέα η υποχρέωση του εδαφίου δ, της παραγράφου 5, του άρθρου 8, για την μετατροπή της υπαγόμενης επιχείρησης σε επιχείρηση με μορφή εμπορικής εταιρίας, να αφορά επενδυτικά σχέδια προϋπολογισμού μεγαλύτερου του 600.000 €.

4.3 Τι επιτυγχάνεται με την πρόταση.

Ο αναπτυξιακός νόμος εναρμονίζεται με τις επικρατούσες συνθήκες του αγροτο-διατροφικού τομέα και συγχρόνως, μέσω του μικρού επενδυτικού, παρέχεται στους παραγωγούς η δυνατότητα πρόσβαση στα καθεστώτα ενισχύσεων όταν τα επενδυτικά προγράμματα του ΥΠΑΑΤ δεν είναι ενεργοποιημένα.

4.4 Αιτιολόγηση της πρότασης.

Η αναγκαιότητα της πρότασης επιβάλλεται από την ακόλουθη συλλογιστική:

- i. Ενισχύσεις στον αγροτο-διατροφικό τομέα παρέχονται μόνο μέσω του ΥΠΑΑΤ και του αναπτυξιακού νόμου. Μέσω του «*μικρού επενδυτικού στον αγροτο – διατροφικό τομέα*» δίνεται η δυνατότητα στις επιχειρήσεις του τομέα να έχουν πρόσβαση στα καθεστώτα ενισχύσεων όταν τα αντίστοιχα του ΥΠΑΑΤ δεν είναι ενεργοποιημένα. Επειδή σκοπός του «*μικρού επενδυτικού*» είναι η κάλυψη τρεχουσών επενδυτικών αναγκών των επιχειρήσεων, γι' αυτό έχει περιορισμένο προϋπολογισμό και απλοποιημένες διαδικασίες υπαγωγής.
- ii. Ο αγροτο-διατροφικός τομέας, και κυρίως η γεωργία – κτηνοτροφία χαρακτηρίζονται από την συνεχή ανάγκη επενδύσεων, τόσο σε κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις όσο και σε εξοπλισμό προκειμένου να βελτιωθούν οι συνθήκες εργασίας και να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα του τομέα. Ο μέσος προϋπολογισμός των επενδύσεων αυτών υπολογίζεται σε περίπου 500.000 €. Επιπροσθέτως η ίδρυση βιώσιμης κτηνοτροφικής μονάδας (χοιροστάσιο, ποιμνιοστάσιο, βουστάσιο κλπ) ή θερμοκηπιακής μονάδας, κυμαίνεται κατά μέσο όρο στο ποσό του 1.000.000 €. Συνεπώς ο προϋπολογισμός των επενδυτικών σχεδίων του αγροτο-διατροφικού τομέα κυμαίνεται συνήθως μεταξύ 500.000 και 1.000.000 €.
- iii. Η πιο συνηθισμένη μορφή του τομέα είναι η ατομική επιχείρηση. Λόγω του μορφωτικού επιπέδου των επιχειρηματιών του τομέα και του αυξημένου διαχειριστικού κόστους των εμπορικών εταιριών (συμβολαιογράφος, λογιστής, ισολογισμοί), δεν υπάρχει η θέληση για μετατροπή των υφιστάμενων ατομικών επιχειρήσεων σε εμπορικές εταιρείες με αποτέλεσμα πολλές επιχειρήσεις να μην μπορούν τελικά να επωφεληθούν από τα καθεστώτα ενισχύσεων του αναπτυξιακού νόμου.
- iv. Συμπερασματικά, η δυσκολία μετατροπής των ατομικών επιχειρήσεων σε εμπορικές εταιρείες σε συνδυασμό με το μέσο προϋπολογισμό των επενδυτικών σχεδίων του αγροτο-διατροφικού τομέα συνηγορούν στην κατά παρέκκλιση διατήρηση της ατομικής επιχείρησης για επενδυτικά σχέδια του αγροτο-διατροφικού τομέα μέχρι προϋπολογισμού τουλάχιστον 600.000 €.

5. Η αίτηση υπαγωγής είναι δυσανάλογα δύσκολη για επενδύσεις χαμηλού κόστους.

Με δεδομένη την σκοπιμότητα των «*μικρών επενδυτικών*» είναι απαραίτητη μια πιο απλοποιημένη μορφή της αίτησης υπαγωγής, κυρίως όσο αφορά την τεχνο-οικονομική μελέτη και δευτερευόντως την βαθμολογία.

Γ – ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΔΙΑΣΤΡΕΒΛΩΝΟΥΝ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ.

1. Τα ποσοστά ενίσχυσης διαφοροποιούνται (είναι μικρότερα) από τα αντίστοιχα των καθεστώτων ενίσχυσης ευθύνης του ΥΠΑΑΤ.

1.1 Τι ισχύει σήμερα.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 «Ποσοστά ενισχύσεων», το ποσοστό ενίσχυσης για επενδύσεις στον αγροτο-διατροφικό τομέα καθορίζονται από τον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, ενώ σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβεί το 50%

1.2 Ποια είναι η πρόταση.

Το ποσοστό ενισχύσεων για επενδύσεις στον αγροτο-διατροφικό τομέα να καθορίζεται από την ισχύουσα για τον τομέα Ευρωπαϊκή νομοθεσία και όχι από τον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων. Για παράδειγμα για επενδυτικά σχέδια στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις το ποσοστό ενίσχυσης κυμαίνεται από ένα ελάχιστο 40% μέχρι 75%, ανάλογα την ιδιότητα του παραγωγού και τον τόπο διαμονής του.

Επιπροσθέτως ποσοστό ανάλογο εκείνου για επενδύσεις στις γεωργικές εκμ/σεις θα πρέπει να παρέχεται στην περίπτωση επενδύσεων για την εμπορία και την μεταποίηση γεωργικών προϊόντων που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο καθετοποίησης της παραγωγής γεωργικών εκμεταλλεύσεων (το προς εμπορία ή μεταποίηση προϊόν προέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον 75% από την γεωργική εκμετάλλευση και θα αποδεικνύεται στην ολοκλήρωση της επένδυσης μέσω υποβολής του εντύπου της ενιαίας δήλωσης εκμετάλλευσης).

1.3 Τι επιτυγχάνεται με την πρόταση.

Άρση της διαστρέβλωσης των συνθηκών ανταγωνισμού αφού πλέον αντίστοιχα επενδυτικά σχέδια θα έχουν το ίδιο ποσοστό ενίσχυσης.

1.4 Αιτιολόγηση της πρότασης.

Η πρόταση στηρίζεται στην Κοινοτική νομοθεσία και ειδικότερα:

- Κανονισμός Αγροτικής Ανάπτυξης 1698/2005.
- Εφαρμοστικός Κανονισμός Αγροτικής Ανάπτυξης 1974/2006.
- Κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας 2007 – 2013 (200/C 319/EK).

2. Δεν έχει επικαιροποιηθεί το ειδικό θεσμικό πλαίσιο που τον διέπει.

2.1 Τι ισχύει σήμερα.

Στο άρθρο 2, παράγραφος 5 αναφέρεται ότι οι ενισχύσεις και λοιπές προϋποθέσεις για επενδύσεις στον αγροτο-διατροφικό τομέα ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών και Μεταφορών και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Η υπόψη ΚΥΑ είναι η ΚΥΑ 31054/12-07-2007 όπως τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ 36976/31-07-2008, δηλαδή η ΚΥΑ που ίσχυε κατά την διάρκεια της 3^{ης} Προγραμματικής Περιόδου 2000 – 2006. Στην τρέχουσα περίοδο, 2007 – 2013, οι προτεραιότητες έχουν μεταβληθεί και αυτό φαίνεται στις αποφάσεις του ΥΠΑΑΤ για τα καθεστώτα επενδύσεων στον αγροτο -διατροφικό τομέα. Η μεταβολή των προτεραιοτήτων αυτών διαστρεβλώνει τις συνθήκες ανταγωνισμού για δύο λόγους: α) διαφοροποίηση επιλεξιμότητας επενδυτικών σχεδίων, και β) διαφοροποίηση κριτηρίων αποκλεισμού.

Όσο αφορά το πρώτο σημείο, επενδυτικά σχέδια που δεν είναι πλέον επιλέξιμα στο πλαίσιο των προγραμμάτων του ΥΠΑΑΤ είναι επιλέξιμα στο πλαίσιο του Αναπτυξιακού Νόμου και αντίστροφα. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στην ΚΥΑ 31054/12-07-2007, σημείο 2.2.1.2 ενισχύεται: «*Ίδρυση νέων μονάδων ελαιοτριβείων ή επέκταση υφιστάμενων σε περιοχές όπου υπάρχει έλλειψη παραγωγικού δυναμικού και εξυπηρετούν ορεινές και μειονεκτικές περιοχές της χώρας, καθώς και τα νησιά με πληθυσμό μέχρι 100.000 κατοίκους*» ενώ στο αντίστοιχο καθεστώς ενισχύσεων του ΥΠΑΑΤ (βλέπε Προκήρυξη Μέτρου 123Α με στοιχεία 181677/1558/20-09-2011)

ενισχύεται μόνο η «Ίδρυση ελαιοτριβείων δύο φάσεων αποκλειστικά και μόνο σε ορεινές – νησιωτικές περιοχές από βιολογική πρώτη ύλη».

Όσο αφορά το δεύτερο σημείο, την διαφοροποίηση ως προς τα κριτήρια αποκλεισμού, και σύμφωνα με την Προκήρυξη Μέτρου 123Α με στοιχεία 181677/1558/20-09-2011, πλέον το ΥΠΑΑΤ στον τομέα των ελαιούχων προϊόντων δεν ενισχύει: «επενδύσεις μελών αναγνωρισμένης ΟΕΦ που αφορούν βελτίωση των συνθηκών αποθήκευσης και αξιοποίησης των καταλοίπων της παραγωγής ελαιολάδου και επιτραπέζιων ελιών»

2.2 Ποια είναι η πρόταση.

Να αντικατασταθεί το ειδικό θεσμικό πλαίσιο με νέο σύγχρονο και ανάλογο των τρεχουσών προτεραιοτήτων Αγροτικής Πολιτικής.

Σε κάθε περίπτωση εάν αποφασιστεί ότι ο Αναπτυξιακός Νόμος μπορεί να δουλέψει συμπληρωματικά των αντίστοιχων καθεστώτων ενίσχυσης του ΥΠΑΑΤ, δηλαδή να ενισχύει διαφορετικά επενδυτικά από αυτά που ενισχύονται από τα αντίστοιχα του ΥΠΑΑΤ, θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι το ΥΠΑΑΤ¹ θα μπορεί να προκηρύσσει τουλάχιστον μια φορά τον χρόνο τα καθεστώτα του, διαφορετικά θα εξακολουθούν να υπάρχουν θέματα άνισης μεταχείρισης των επενδυτών.

3. Δεν λειτουργεί παράλληλα ή συμπληρωματικά με τα αντίστοιχα καθεστώτα του ΥΠΑΑΤ.

3.1 Τι ισχύει σήμερα.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί πολλές φορές τα προγράμματα λειτουργούν ανταγωνιστικά με αποτέλεσμα ένα επενδυτικό σχέδιο που μπορεί να υπαχθεί σε καθεστώς κινήτρων του ενός Υπουργείου δεν μπορεί να ενταχθεί σε ανάλογο καθεστώς άλλου Υπουργείου ή ακόμα επενδύσεις που είναι επιλέξιμες σε ένα καθεστώς δεν είναι επιλέξιμες στο άλλο

3.2 Ποια είναι η πρόταση.

Μέσω συνεργασίας με τις αντίστοιχες υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ να γίνει προσπάθεια εξάλειψης όλων των ανταγωνιστικών σημείων των καθεστώτων. Ενδεικτικά αναφέρεται:

- Κοινά ή όμοια κριτήρια επιλογής (βαθμολογία)
- Κοινές προϋποθέσεις υπαγωγής (π.χ. δεν μπορεί ένα καθεστώς να μην ενισχύει υπό ίδρυση επιχειρήσεις και το άλλο να τις ενισχύει, ή ακόμα στο ένα το ύψος του επιλέξιμου προϋπολογισμού να εξαρτάται και από την μορφή του φορέα και στο άλλο όχι).
- Κοινή οικονομοτεχνική μελέτη στο βαθμό που η οικονομοτεχνική μελέτη μπορεί να κρίνει την υπαγωγή ή όχι στο καθεστώς.
- Κοινές επιλέξιμες επενδύσεις (π.χ. δεν μπορεί ο αναπτυξιακός να μην ενισχύει αποθήκες και τα αντίστοιχα του ΥΠΑΑΤ να τις ενισχύουν)

¹ Στην τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο, 2007 – 2013, το ΥΠΑΑΤ προκήρυξε μία μόνο φορά τις επενδύσεις στις γεωργικές εκμ/σεις και δύο μόνο φορές τις επενδύσεις στην εμπορία και μεταποίηση.

Δ - ΑΛΛΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΓΕΝΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΝΟΜΟ.

1. Επενδυτικές υποχρεώσεις που προκύπτουν από την Ευρωπαϊκή νομοθεσία².

1.1 Ποιες είναι οι υποχρεώσεις που προκύπτουν από την Ευρωπαϊκή νομοθεσία

Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας, προκύπτει πολλές φορές η αναγκαιότητα προσαρμογής των επιχειρήσεων σε νέα επενδυτικά πρότυπα τα οποία συνεπάγονται πρόσθετο κόστος για την επιχείρηση, χωρίς παράλληλα να αυξάνονται τα έσοδα και κατ' επέκταση το κέρδος της επιχείρησης. Η προσαρμογή πρέπει να γίνει εντός καθορισμένης ημερομηνίας, πέραν της οποίας για λόγους ανταγωνισμού απαγορεύεται αφενός η ενίσχυση της προσαρμογής και αφετέρου η λειτουργία της επιχείρησης που δεν έχει προσαρμοστεί. Συνήθως τα πρότυπα αυτά σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος, την δημόσια υγεία ή την υγιεινή και καλή διαβίωση των ζώων.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία για την υγιεινή και καλή διαβίωση των ζώων (Οδηγίες 1999/74/ΕΚ του Συμβουλίου και 2002/4/ΕΚ της Επιτροπής, όπως ενσωματώθηκαν στην Εθνική Νομοθεσία με το ΠΔ 216/03), στις υφιστάμενες επιχειρήσεις εκτροφής ωοπαραγωγών ορνίθων, τα υφιστάμενα «συμβατικά» κλούβια πρέπει να αντικατασταθούν με νέα «εμπλουτισμένα» μέχρι την 31/12/2012.

1.2 Τι ισχύει σήμερα.

Δεν υπάρχει σχετική ρύθμιση στον Αναπτυξιακό Νόμο.

1.3 Ποια είναι η πρόταση.

Στο πλαίσιο του άρθρου 6 «Γενικά Επενδυτικά Σχέδια – Καθεστώς ενισχύσεων» να προστεθεί επιπλέον κατηγορία επενδυτικών σχεδίων ως εξής: Προσαρμογής σε πρότυπα που εκπορεύονται από την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία.

Λεπτομέρειες για τα επενδυτικά σχέδια προσαρμογής καθορίζονται με απόφαση των συναρμόδιων Υπουργών και:

- αφορούν αποκλειστικά δαπάνες προσαρμογής όπως αυτές θα ορίζονται στην σχετική ΚΥΑ (π.χ. στην ειδική περίπτωση, αντικατάσταση των «συμβατικών» κλουβιών με «εμπλουτισμένους»),

- υποβάλλονται μέσω απλοποιημένης αίτησης υπαγωγής, σύμφωνα με προδιαγραφές που ορίζονται στην σχετική ΚΥΑ, μόνο στην Κεντρική Υπηρεσία,

- δεν βαθμολογούνται,

- αξιολογούνται με ταχύτερες διαδικασίες (κατά προτεραιότητα χωρίς να τηρείται η ισχύουσα διαδικασία της διπλής αξιολόγησης),

- γνωμοδοτούνται από επιτροπή στην οποία συμμετέχει και υπάλληλος του συναρμόδιου Υπουργείου.

1.4 Τι επιτυγχάνεται με την πρόταση.

Η δυνατότητα προσαρμογής των επιχειρήσεων στα νέα πρότυπα και η αποφυγή ανάκλησης των αδειών λειτουργίας των επιχειρήσεων λόγω μη προσαρμογής τους στην Ευρωπαϊκή Νομοθεσία.

² Η σχετική πρόταση γίνεται στο πλαίσιο της πρωτογενούς παραγωγής αλλά μπορεί να εφαρμοστεί σε όλους τους τομείς που πρέπει να πληρούνται ευρωπαϊκά ή εθνικά πρότυπα.

Για τη Δ.Ε.
Ο Πρόεδρος

Σταύρος Ζαννόπουλος